

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2005. október 24.

**KÖZGAZDASÁGI
ALAPISMERETEK
(ÜZLETI GAZDASÁGTAN)**

**KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

OKTATÁSI MINISZTERIUM

Elfogadható a megoldási útmutatótól eltérő, ám szakmailag helyes és szakszerű megoldás is! A részben elfogadható válaszra részpontszám adható.

I. rész (50 pont)

1. feladat (6 pont)

a, Nevezze meg a következő eredménykategóriákat!

- Eredménykategória: ... *Pénzügyi eredmény* ... 1 pont
Kizárólag a vállalkozás fizetett és kapott kamatai, árfolyamnyeresége és vesztesége különbségét valamint a részesedései után kapott és járó osztalékokat mutatja.
- Eredménykategória: ... *Adózott eredmény* ... 1 pont
A megtermelt nyereségből az adó levonása után marad.
- Eredménykategória: *Üzemi eredmény* ... 1 pont
A vállalkozás alapvető tevékenységének eredménye.

b, Mutassa be röviden a következő eredménykategóriákat!

- Eredménykategória: Rendkívüli eredmény
..... *a vállalkozás nem szokásos tevékenységének eredménye* 1 pont
- Eredménykategória: Mérleg szerinti eredmény
a vállalkozásnál marad az adó és osztalék levonása után, a saját tőkét növeli/csökkenti... 1 pont

c, írjon le legalább egy összefüggést az eredménykategóriák között!

...*Szokásos eredmény*= +/-*Üzemi eredmény* +/- *Pénzügyi eredmény*.....*vagy*
...*Adózás előtti eredmény*= +/-*Szokásos eredmény* +/- *Rendkívüli eredmény* 1 pont

2. feladat (8 pont)

Mutató leírása	a)	b)
	Sorszám	Mértékegység
Fajlagos anyagfelhasználás	1	kg/db, l/db, Ft/db
Készletforgási sebesség – forgási idő	3	nap
Anyagkihozatali mutató	4	db/kg, db/l
Készletforgási sebesség – fordulatok száma	2	fordulat

8 x 1 = 8 pont

3. feladat (10 pont)

a) Bekerülési érték: $16000 E + 16000 E \times 0,9 + 270 E = 30\ 670\ 000 Ft$ 3 pont

b) Ingatlan elszámolt tárgyevi értékcsökkenése: $16000 E \times 0,05/4 = 200\ 000 Ft$

2 pont

Mérlegérték tárgyév december 31-én: $16\ 000 E - 200 E = 15\ 800 E Ft$

1 pont

Gépek elszámolt tárgyevi értékcsökkenése:

$14670 E Ft / 30\ 000\ gépóra = 489 Ft / gépóra \quad 489 \times 2000 = 978\ 000 Ft$ 3 pont

Mérlegérték tárgyév december 31-én: $14\ 670\ 000 - 978\ 000 = 13\ 692\ 000 Ft$ 1 pont

4. feladat (4 pont)

a) $I_p = (800 \times 371 + 2150 \times 354,6) / (800 \times 350 + 2150 \times 360) = 1\ 059\ 190 / 1\ 054\ 000 = 1,0049$

100,49% 3 pont

b) Az alkalmazott mutatószám: árindex 1 pont

5. feladat (5 pont)

a) Húzza alá a következő megfogalmazások közül a készletekre igaz megállapításokat!

- A készletek vásárolt és saját termelésű csoportra bonthatók.
- A vállalkozás tevékenységét hosszú távon, tartósan szolgálja.
- A vállalkozás tevékenységét rövid ideig, többnyire egy éven belül felhasználva, megtérülve szolgálja.
- Értéke a termelés költségei között a felhasználással egyidejűleg jelenik meg.
- A készletek vannak a befektetett eszközök és a forgóeszközök között is.
- A készletek finanszírozása hosszú lejáratú bankhitelekből is történhet.

3 pont

b) Aláhúzással válassza ki a felsorolt vagyonelemekből a saját termelésű készleteket!
üzemanyag, alapanyag, növendék állatok, áruk, szerszámok, félkész termék, hulladék anyag,
eladási céllal vásárolt értékpapírok 2 pont

6. feladat (5 pont)

a) Fogalmazza meg, mit nevezünk önköltségnek!

...*Egységnyi termelésre jutó költségek összege.*

2 pont

b) Sorolja fel az önköltséget meghatározó költségeket!

*közvetlen anyagköltség, közvetlen bérköltség és járulékai, közvetlen gyártási
különköltség, közvetlen értékcsökkenési leírás, felosztott közvetett (általában üzemi)
költség*

3 pont

7. feladat (6 pont)

Az árak átlagosan 4,5%-kal növekedtek a vizsgált időszakban az előző évhez képest.

Viszonyszám neve:*dinamikus viszonyszám*...

Másik megfogalmazás: ...*104,5%-ra növekedett*...

2 x 1 = 2 pont

A sokaság 44%-a nem felelt meg a követelményeknek.

Viszonyszám neve:*megoszlási viszonyszám*...

Másik megfogalmazás:*0,44-szerese*...

2 x 1 = 2 pont

Az iskolában egy tanulócsoporthoz átlagosan 16 fő tanul.

Viszonyszám:*intenzitási viszonyszám*...

Másik megfogalmazás: *egy tanulócsoporthoz jutó tanulók száma 16 fő*... 2 x 1 = 2 pont

8. feladat (6 pont)

Befektetett pénzügyi eszközök	Mérlegérték (Ft)
Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 200 000
Lekötött bankbetét	1 000 000
Tartós részesedés	3 420 000
Összesen	5 620 000

3x2=6 pont

II. rész

(50 pont)

1. feladat (10 pont)

Számla kitöltése

5 pont

Átutalási megbízás kitöltése

5 pont

Eladó és vevő helytelen felismerése esetén pont nem adható.

Lásd a kitöltött bizonylatok külön lapon.

2. feladat (10 pont)

a)

Évek	Átlagos beszerzési egységár (Ft/kg)	Változás (%)	
		1999-hez képest	előző évhez képest
1999	420	100,00	-
2000	425	101,19	101,19
2001	429	102,14	100,94* *
2002	420	100,00	97,90
2003	425	101,19*	101,19

10 x 0,5 = 5 pont

b) Az egységár változás átlagos üteme:

$$\dots\dots\dots\sqrt[4]{1,0119} = 1,00296 \rightarrow 100,3\%$$

1 pont

c) A táblában szereplő statisztikai sor a felhasznált ismérv típusa szerint ...*idősor* .

A statisztikai tábla típusa: *összehasonlító*

2 x 1 = 2 pont

d) * ...*A 2003. évi egységár 1,19 % - kal nagyobb az 1999. évi egységárnál...*

** ...*A 2001. évi egységár 0,94%kal magasabb az előző évinél*

2 x 1 pont

3. feladat (10 pont)

Egy vállalkozás mérlegének kiemelt sorai:

Eszközök	Ezer Ft	Források	Ezer Ft
Befektetett eszközök	38 000	Saját tőke	33 000
Tárgyi eszközök	26 000	Jegyzett tőke	25 000
Befektetett pénzügyi eszköz	12 000	Eredménytartalék	8 000
Forgóeszközök	34 000	Kötelezettségek	39 000
Készletek	1 450	Hátrasorolt kötelezettségek	0
Követelések	3 120	<i>Hosszú lejáratú kötelezettség</i>	18 000
Értékpapírok	4 760	Rövid lejáratú kötelezettségek	21 000
Pénzeszközök	24 670	--	-
Eszközök összesen	72 000	Források összesen:	72 000

8x0,5=4 pont

Mutató 1: ... $34000 E/21000 E=1,619\dots\dots$ *jó*....

2 pont

Mutató 2: ... $(34000 E-1450 E)/21000 E=1,55\dots\dots$ *jó*

2 pont

Mutató 3: ... $24670 E/21000 E=1,17\dots\dots$ *jó*.....

2 pont

4. feladat (5 pont)

6 hónapos folyamatos lekötés éves hozama: 89 936 Ft

3 pont

12 hónapos lekötés éves hozama: 90 000 Ft

2pont

5. feladat (15 pont)

a)

Napló,.....

Tétel	Szöveg	T szla	K szla	T összeg	K összeg	Pont
1.	Előlegfolyósítás	361	384	44 000	44 000	1 pont
2.	Béreköltség és járulékok	54	471	3 000 000	3 000 000	1 pont
		56	47/46	920 000	920 000	1 pont
	Levont járulékok	471	47/46	325 000	325 000	1 pont
	Levont szja	471	462	760 000	760 000	1 pont
	Levont előleg	471	361	22 000	22 000	1 pont
3.	Pénztárbizonylat	381	389	1893 000	1893000	0,5pont
4.	Bérfizetés	471	381	1893 000	1893000	1 pont
5.	Bankértésítés	389	384	1893 000	1893000	0,5 pont
6.	Anyagbeszerzés kp	21	381	400 000	500 000	1 pont
		466		100 000		
7.	Gépberuházás	161	455	2 000 000	2 500 000	1 pont
		466		500 000		
8.	Hitelből kiegyenlítés	455	444	2 500 000	2 500 000	1 pont
9.	Aktiválás	131	161	2 000 000	2 000 000	1 pont
10.	Értécsökkenési leírás	57	139	200 000	200 000	1 pont

Összesen 13 pont

b)

381. Pénztár	
E: 750 000	4(471) 1 893 000
3(389) 1 893 000	6(21 500 000 466)
E: 250 000	

Számlaegyenlegek megállapítása 1 – 1 pont.

384. Elszámolási betét	
E: 5 000 000	1(361) 44 000
	5(389)1893000
	E: 3 063 000

Melléklet: a II. rész 1. feladat kitöltött bizonylatai

a.)

SZÁMLA Eredeti példány **PSZ1 0481801**

A számlakibocsajtó neve, címe, bankszámlaszáma, aláírása:
 Könyvtérképítő Kft.
 Véc Tere u 3.
 Erste 11631221-33344467

A vevő neve, címe, bankszámlaszáma:
 Pepita Kft
 Bp Nefelejcs u.23.
 61543222-2-41

Adóigazgatási azonosító száma: 61142333-2-13

A teljesítés időpontja: 2005. 05. 05. A számla kelte: 2005. 05. 07. Fizetési határidő: 2005. 05. 17. A fizetés módja: átutalás

A termék, vagy szolgáltatás megnevezése besorolási száma és egyéb jellemzői	M.e.	Mennyiség	ÁFA nélküli egységár	ÁFA nélküli számlaérték	ÁFA kulcs	ÁFA összege	ÁFA-t tartalmazó számlaérték
VTSz 4901 Könyv	db	100	2500	250000	15	37500	287500
Összesen:				250000		37500	287500

A számlában szereplő ÁFA részletezése:	Számlaérték ÁFA nélkül:	Áthárított ÁFA összege:	Számlaérték ÁFA-val:
15 %	250 000	37 500	287 500
%			
AM/TM			
Összesen:	250 000	37 500	287 500

A számla végösszege betűvel:
 Kettőszáznyolcvanhat ezerötzszáz

287 500

B.13-374/V. - AB Nyomtatvány - Papiroda

Készült 3 példányban

Melléklet: a II. rész 1. feladat kitöltött bizonylatai

b.)

Kérjük, hogy az alábbi összeget bankszámlánk terhére átutalni szíveskedjék.

Az átutaló aláírása (a banknál bejelentett módon)		A megbízás kelte	Az átutaló számláját vezető bank neve és székhelye	
Kis Pál		2005. 05. 07.	OTB BANK Budapest	
Az átutaló neve és székhelye				
P E P I T A K F T B U D A P E S T				
Az átutaló számlaszáma				
1 1 7 5 6 4 3 6 - 2 1 3 4 5 6 7 8 -				
A jogosult neve és székhelye				
K Ö N Y V É R T É K E S I T Ő K F T V A C				
(folytatás)				
Összeg (forintra kerekítve)				Fl
2 8 7 5 0 0				
A jogosult számlaszáma				
1 1 6 3 1 2 2 1 - 3 3 3 4 4 4 6 7 -				
Értéknap		Bizonylatszám		
Jel Közlemény (Ha ez a sor hivatkozási számot tartalmaz, kérjük, írjon „X”-et a sor legelső kockájába.)				
X P S Z 1 0 4 8 1 8 0 1				
Közlemény				

1 810005 00 - PF-1-1. lap

Kérjük, hogy a fenti sávra ne írjon és ne bélyegezzon!

Átutalási megbízás